

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedy Mgr. Radovana Havelce a členů JUDr. Lubomíra Ptáčka, JUDr. Lenky Mrázkové, JUDr. Olgy Pouperové, JUDr. Petra Poledne a JUDr. Pavla Klaila projednal v ústním jednání dne 26. 1. 2018, návrh **Veřejné ochránkyně práv** na zahájení kárného řízení ze dne 24. 2. 2017, sp. zn. 3/2017/SZD/PJ, proti **JUDr. I. H.**, předsedkyni Krajského soudu v Ostravě, nar. X, bytem X a rozhodl

t a k t o :

JUDr. I. H.,
narozena X,
předsedkyně Krajského soudu v Ostravě

s e podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutky spočívající v tom, že:

- I. jako předsedkyně soudu opatření ze dne 4. 7. 2012, 2. 1. 2013 (založeno ve spise 8 ICm 10/2012), 29. 1. 2013 (založeno ve spise 38 ICm 35/2012), 1. 3. 2013 (založeno ve spise 14 ICm 946/2012), 24. 4. 2013, 3. 6. 2013, 28. 6. 2013, 31. 7. 2013, 13. 1. 2014 (založeno ve spise 36 ICm 2002/2013), 21. 7. 2014 (založeno ve spise 14 ICm 1031/2011), 27. 1. 2015 (založeno ve spise 14 ICm 9/2014) a 26. 1. 2016 (založeno ve spise 31 ICm 2039/2015) neprojednala se soudcovskou radou, čímž měla porušit ustanovení § 52 odst. 1 písm. e) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích a § 52 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích;
- II. Jako předsedkyně soudu spolu s kárným návrhem ze dne 4. 1. 2016 proti soudci JUDr. A. V. a spolu s kárným návrhem ze dne 11. 4. 2016 proti soudkyni JUDr. E. S. předložila Nejvyššímu správnímu soudu originály dotčených soudních spisů, pročež soudci nemohli jednat v neskončených věcech a napravovat průtahy, které jim kárnými návrhy vytýkala, ve věcech sp. zn. 4 Cm 8/2014 a 4 Cm 25/2014 musel JUDr. A. V. zrušit nařízená jednání a obdobně ve věcech sp. zn. 11 Cm 47/2013, 11 Cm 106/2008, 11 Cm 23/2012, 11 Cm 49/2013, 11 Cm 63/2012, 11 Cm 101/2013 a 11 ECm 12/2013 musela zrušit jednání JUDr. E. S., čímž měla nepřípustně zasáhnout do nezávislého výkonu funkce soudců a do nezávislosti soudů, čímž měla porušit článek 82 odst. 1 Ústavy České republiky, ustanovení § 79 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích a § 118 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

protože uvedené skutky **n e j s o u** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem podaným u Nejvyššího správního soudu, jako soudu kárného, dne 24. 2. 2017 bylo zahájeno kárné řízení proti JUDr. I. H., předsedkyni Krajského soudu v Ostravě. Kromě skutků uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí byl JUDr. I. H. (dále též „kárně obviněná“) kárným návrhem vytýkán postup, kdy v období let 2012 až 2016 svými opatřeními, opírajícími se o ustanovení § 160 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2017 – dále jen „insolvenční zákon“), hromadně přerozdělovala insolvenční incidenční spory napadlé u Krajského soudu v Ostravě jiným soudcům, než těm, kterým dle rozvrhu práce napadly do jejich soudních oddělení, čímž měla v řádově tisíci probíhajících řízeních odejmout účastníky jejich zákonnému soudci, ztěžovat soudcům organizaci práce a vyvolat průtahy v řízeních (skutek I. kárného návrhu); kárně obviněná byla též vytýkána, že k popsanému přerozdělování insolvenčních incidenčních sporů docházelo i na základě změny rozvrhu práce, účinné od 1. 4. 2016, a následně podle rozvrhu práce pro rok 2017, aniž by pro takový postup byly splněny podmínky, čímž měla účastníky řízení odejmout jejich zákonnému soudci, porušit princip prvotního rozdělení věci a nedostatečně zajišťovat chod soudu po stránce personální a organizační (skutek III. kárného návrhu). Rozhodnutím kárného senátu ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 Kss 1/2017 – 80, bylo kárné řízení stran skutků uvedených pod body I. a III. návrhu zastaveno pro opožděné podání kárného návrhu.

[2] Pokud jde o zbývající část kárného návrhu, Veřejná ochránkyně práv (dále též „kárná navrhovatelka“) kárně obviněná v **bodě II.** vytýkala, že svá opatření o přerozdělování insolvenčních incidenčních sporů, vydávaná v období od 4. 7. 2012 do 26. 1. 2016, neprojednala se soudcovskou radou, čímž měla porušit ustanovení § 52 odst. 1 písm. e) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) a § 52 odst. 2 tohoto zákona. Podle názoru kárné navrhovatelky byla tato opatření (opírající se o postup vyplývající z ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona) ze své povahy výkonem státní správy soudu, který zásadním způsobem ovlivnil chod soudu a organizaci jeho práce. Byly tedy splněny podmínky § 52 odst. 1 písm. e) zákona o soudech a soudcích, podle kterého se soudcovská rada krajského soudu vyjadřuje k zásadním otázkám státní správy krajského soudu. Kárná navrhovatelka upozornila, že kárně obviněná návrh opatření k projednání soudcovské radě nepředložila, a i když musela vědět, že soudcovská rada má k těmto opatřením připomínky, nijak je nezohlednila. Přes existenci zápisu z jednání soudcovské rady a jejich připomínek ze dne 17. 12. 2015, adresovaných předsedkyni soudu, kárně obviněná tvrdí, že o připomínkách nemá žádné informace.

[3] Co se týče skutku uvedeného pod **bodem IV.** kárného návrhu, kárně obviněná se měla dopustit nepřipustného zásahu do nezávislého výkonu funkce soudců a do nezávislosti soudů, čímž měla porušit ustanovení § 79 zákona o soudech a soudcích a § 118 odst. 2 tohoto zákona. Tohoto skutku se měla dopustit tím, že v souvislosti s kárnými návrhy podanými proti soudcům Krajského soudu v Ostravě JUDr. A. V. a JUDr. E. S. předložila spolu s kárným návrhem Nejvyššímu správnímu soudu (dále též „kárný soud“) originály soudních spisů, v nichž těmto soudcům byla vytýkána zaviněná nečinnost. Nejvyšší správní soud spisy přidělené JUDr. V. (sp. zn. 4 Cm 8/2014 a 4 Cm 25/2014) a spisy přidělené JUDr. S. (sp. zn. 11 Cm 47/2013, sp. zn. 11 Cm 106/2008, sp. zn. 11 Cm 23/2012, sp. zn. 11 Cm 49/2013, sp. zn. 11 Cm 63/2012, sp. zn. 11 Cm 101/2013 a sp. zn. 11 Ecm 12/2013) Krajskému soudu v Ostravě vrátil dne 13. 5. 2016, a to spolu s upozorněním, že originály spisů jsou pro potřeby kárného řízení vyžadovány pouze

pokračování

v případě skončených věcí; v případě věcí neskončených postačí předložení kopií daných spisů, opatřených doložkou potvrzení jejich shody s obsahem originálu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud upozornil, že obviněný soudce má právo a povinnost i ve vytýkaných věcech pokračovat, přičemž pro rozhodnutí v kárném řízení má relevanci i to, jaký je stav řízení v posuzovaných věcech v době rozhodování kárného senátu. Z obsahu kárného návrhu se v této souvislosti podává, že JUDr. V. i JUDr. S. se prostřednictvím sekretariátu kárně obviněné dožadovali vrácení alespoň těch spisů, ve kterých již nařídili jednání, aby tato mohla ve stanoveném termínu proběhnout. JUDr. V. si po neúspěšné žádosti u kárně obviněné spisy vyžádal sám u Nejvyššího správního soudu. V žádosti uvedl, že dne 12. 2. 2016 se po skončení jednání ve věci sp. zn. 4 Cm 109/2010 dostavila do jednací síně kárně obviněná a oznámila mu, že si nemá (ani telefonicky ani písemně) žádat u Nejvyššího správního soudu spisy, které jsou předmětem kárného řízení. Dne 15. 2. 2016 se vedoucí kanceláře senátu 4 Cm J. P. dotázala sekretariátu předsedkyně soudu, zda by bylo možné zapůjčit alespoň ty zaslané spisy, u kterých bylo nařízeno soudní jednání; odpověď zněla: *“Ptala jsem se paní předsedkyně a spisy Vám vráceny nebudou s tím, že soudní jednání máte odvolat“*. Obdobná situace nastala dle kárné navrhovatelky též u JUDr. S., která musela nařízená jednání odvolat neboť z e-mailové komunikace mezi vedoucí soudní kanceláře a předsedkyní soudu věděla o tom, že spisy na její soudní oddělení vráceny nebudou. Spisy byly JUDr. V. vráceny Nejvyšším správním soudem dne 12. 4. 2016, JUDr. S. dostala spisy zpět až dne 20. 5. 2016. Dle názoru kárné navrhovatelky kárně obviněná tímto jednáním nedala obviněným soudcům příležitost, aby vytýkané průtahy v řízení odstranili. Namísto toho jim sama znemožnila ve věcech konat a svým jednáním sama zavinila další průtahy a způsobila procesní komplikace. Vlivem jednání kárně obviněné nemohli výše jmenovaní soudci rozhodovat ve svých věcech a dokonce ve věcech uvedených pod výše uvedenými spisovými značkami museli zrušit nařízená jednání. Tímto jednáním měla kárně obviněná porušit čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky a ustanovení § 79 a § 118 odst. 2 zákona o soudech a soudcích.

[4] Otázku, jaké kárné opatření by mělo být kárně obviněné na všechna vytýkaná jednání uloženo, ponechala kárná navrhovatelka na úvaze kárného senátu.

[5] Kárně obviněná ve svém vyjádření ke kárnému návrhu předně namítla jeho opožděnost. Dle jejího názoru se kárná navrhovatelka o všech skutečnostech, které považuje za kárné provinění v intencích podaného návrhu, dozvěděla nejpozději dne 11. 5. 2016; subjektivní lhůta k podání kárného návrhu proto skončila dne 11. 11. 2016 a kárný návrh podaný dne 24. 2. 2017 byl tedy podán opožděně. Navrhla proto, aby bylo kárné řízení zastaveno podle ustanovení § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“).

[6] K vytýkanému skutku, uvedenému v kárném návrhu pod **bodem II.**, kárně obviněná uvedla, že jednotlivá opatření o přerozdělení insolvenčních incidenčních sporů byla vydávána postupem dle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona a nešlo tedy o akty státní správy soudu, nýbrž o emanaci speciální rozhodovací pravomoci předsedy krajského soudu. Z tohoto důvodu tedy nemohla být se soudcovskou radou projednána podle § 52 odst. 1 písm. e) zákona o soudech a soudcích. Jelikož tato opatření nebyla součástí rozvrhu práce, nemohla být se soudcovskou radou projednána ani podle ustanovení § 25 odst. 1 písm. d) zákona o soudech a soudcích.

[7] Ke skutku uvedenému v **bodě IV.** kárného návrhu kárně obviněná uvedla, že nikterak nezpochybňuje fakt, že spolu s návrhy na zahájení kárného řízení s JUDr. V. i JUDr. S. poslala k Nejvyššímu správnímu soudu originály spisů, kterých se návrh týkal. Učinila tak při vědomí, že Nejvyšší správní soud, jako soud kárný, rozhoduje rychle. Jelikož v obou kárných věcech Nejvyšší správní soud řízení přerušil, byly všechny předložené spisy vráceny krajskému soudu zpět;

v mezidobí byly pořízeny jejich kopie pro potřeby kárného řízení. V případě JUDr. V. se spisy u kárného soudu nacházely zhruba tři měsíce; objektivní průtahy takto vzniklé však JUDr. V. nikdo nevytýká. Pozornosti kárné navrhovatelky by ovšem nemělo ujít, že v jednotlivých soudních věcech byly průtahy vytýkané JUDr. V. mnohem delší a pokud by nebyl vůči němu podán kárný návrh, nepřistoupil by k jejich vyřizování. Stejná situace byla i u kárného návrhu podaného vůči JUDr. S., kdy byly spisy vráceny krajskému soudu po zhruba jednom měsíci. Průtahy v jednotlivých soudních věcech zaviněné JUDr. S. jsou přitom ještě daleko závažnější než v případě JUDr. V.

[8] Závěrem svého vyjádření kárně obviněná upozornila, že nikdy nebyla seznámena s protokoly o výslechu JUDr. V. a JUDr. S., potažmo jiných soudců Krajského soudu v Ostravě, na který odkazuje kárný návrh. Vzhledem k tomu, že kárná navrhovatelka provedla své šetření v rozporu se zákonem a před kárně obviněnou utajovala rozsah a způsob šetření, jakož i jeho výsledky, nemůže se k těmto podkladům kárně obviněná vyjádřit a považuje je za získané nezákonně. Z tohoto důvodu, jakož i z důvodu nedodržení subjektivní lhůty k podání kárného návrhu, proto navrhla, aby bylo kárné řízení zastaveno.

[9] Na vyjádření kárně obviněné zareagovala kárná navrhovatelka replikou ze dne 16. 5. 2017. Zde zejména odmítla tvrzení, že byl kárný návrh podán opožděně; odmítla taktéž názor kárně obviněné, že při provádění svého šetření jednala mimo svou pravomoc a protiústavně zasáhla do nezávislosti soudní moci. K posledně uvedené námitce upozornila, že podle ustanovení § 1 odst. 1 a 7 zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Veřejném ochránci práv“) je oprávněna šetřit postup orgánů státní správy soudů; přísluší jí proto také vyslovit závěry o tom, zda byl výkon správy soudu v souladu s právem a zda odpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy. Podle ustanovení § 8 odst. 3 písm. c) zákona č. 7/2002 Sb., je pak oprávněna podat návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti předsedy nebo místopředsedy soudu. Vzhledem k tomu, že opatření, kterými kárně obviněná hromadně prikazovala incidenční spory jiným soudcům, považuje kárná navrhovatelka za akty organizační povahy, byla, v souladu s výše uvedenými ustanoveními zákona, oprávněna kárný návrh ve věci podat. Kárný návrh se netýká rozhodovací činnosti soudu, nýbrž pouze postupu kárně obviněné, jako orgánu státní správy soudu. Kárná navrhovatelka současně upozornila, že ustanovení zakládající oprávnění Veřejného ochránce práv podat kárný návrh proti předsedovi nebo místopředsedovi soudu obstálo v testu ústavnosti, což vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 60/10. Ohradila se rovněž proti tvrzení, že před vedením Krajského soudu v Ostravě utajovala rozsah a způsob prováděného šetření, v důsledku čehož by měly být získané podklady považovány za nezákonně zjištěné důkazy. Uvedla, že kárně obviněnou předem (dne 23. 8. 2016) vyrozuměla o zahájení šetření ve věci přidělování incidenčních sporů v rámci insolvenčních řízení a o způsobu, jakým bude prováděno. Ze záznamu o místním šetření ze dne 30. 8. 2016, který kárně obviněná autorizovala, je zřejmé, jak šetření probíhalo, včetně toho, že kárně obviněná obdržela jmenný seznam soudců, se kterými zaměstnanci kárné navrhovatelky plánovali hovořit. Kárná navrhovatelka pak s kárně obviněnou osobně jednala dne 9. 9. 2016, kdy ji vrátila zapůjčenou dokumentaci; kárně obviněná se též dozvěděla, že se uskuteční ještě jedno místní šetření. Kárná navrhovatelka rovněž odmítla, že by důvodem podání kárného návrhu byla její snaha angažovat se ve prospěch kárně obviněných soudců (JUDr. V. a JUDr. S.); pro podání kárného návrhu se rozhodla z důvodu zjištění závažných pochybení kárně obviněné při řízení soudu, která mohou mít dopad jak dovnitř soudu, tak i navenek.

[10] Kárně obviněná své vyjádření ke kárnému návrhu doplnila podáním ze dne 17. 1. 2018. Ke skutku uvedenému v kárném návrhu pod **bodem II.** uvedla, že v části, týkající se opatření

pokračování

vydaných před datem 24. 2. 2014 byl kárný návrh podán opožděně, pro uplynutí tříleté objektivní lhůty. V tomto rozsahu proto navrhla, aby řízení bylo zastaveno. K věci samé pak kárně obviněná zopakovala svůj názor, že opatření vydané předsedou krajského soudu podle ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona není aktem státní správy soudu, nýbrž vyjádřením speciálního procesního oprávnění předsedy insolvenčního soudu, definovaného v ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení; nejednalo se tedy o případ, kdy se má soudcovská rada vyjadřovat k zásadním otázkám státní správy krajského soudu, či k návrhu rozvrhu práce. V této souvislosti kárně obviněná zdůraznila, že i nadále setrvává na svém názoru, že až do rozhodnutí Ústavního soudu, vydaného dne 9. 2. 2016, pod sp. zn. Pl. ÚS 11/2015, postupovala při přerozdělování insolvenčních incidenčních sporů správně, pokud opatření vydávaná podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona nezahrnovala do rozvrhu práce. Otázka, jak mělo být při přerozdělování těchto věcí postupováno, byla v tehdejší době problematická a insolvenční soudy v praxi postupovaly různě. Odborná veřejnost, včetně soudců vrchních soudů a Nejvyššího soudu, ji opakovaně řešila. Zde kárně obviněná poukázala na zápis z porady se soudci z Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci, konané u Nejvyššího soudu dne 17. 9. 2013, kde byl Nejvyšším soudem vysloven závěr, že opatření vydávaná podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona nemusí být zahrnuta do rozvrhu práce; Nejvyšší soud zastával dokonce názor, že k přerozdělení věcí stačí zákonné zmocnění a v rozvrhu práce nemusí být tento postup popsán. Až do doby rozhodnutí Ústavního soudu nebylo známo žádné rozhodnutí vyšších soudů, které by předmětnou otázku postavilo najisto. Fakt, že postup zvolený kárně obviněnou v posuzovaném období byl správný, potvrzuje dle jejího názoru i novela insolvenčního zákona účinná od 1. 7. 2017, neboť bylo-li by možné zahrnovat opatření vydávaná dle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona do rozvrhu práce již před tímto datem, nebyl by insolvenční zákon v tomto smyslu novelizován. Poté, co Ústavní soud vyslovil názor, že úprava přerozdělování incidenčních sporů má být zakotvena v rozvrhu práce, obratem (ke dni 1. 4. 2016) odpovídajícím způsobem tuto skutečnost promítla do stávajícího rozvrhu práce. K uvedené problematice kárně obviněná konečně upozornila, že až do roku 2016 byli v každém rozvrhu práce Krajského soudu v Ostravě určeni soudci, kterým budou incidenční spory přerozdělovány; rozvrh práce tedy na obchodním úseku přerozdělování spisů podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona předjímal. Se soudcovskou radou pak byly jednotlivé návrhy rozvrhu práce pochopitelně projednávány. Ze strany soudcovské rady proti takovému postupu nebyly námitky až do 8. 4. 2015, kdy byl soudkyní krajského soudu podán u Ústavního soudu návrh na zrušení ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona. Kromě toho místopředseda soudu Mgr. Krhut nejen na zasedáních soudcovské rady, ale i mimo ně, po dobu několika let projednával a řešil tuto spornou otázku s jednotlivými soudci insolvenčního, respektive obchodního úseku krajského soudu (včetně členů soudcovské rady). Ze všech uvedených důvodů proto kárně obviněná uzavřela, že kromě jiného nelze hovořit o naplnění subjektivní stránky kárného provinění.

[11] Ke skutku uvedenému pod **bodem IV.** kárného návrhu kárně obviněná uvedla, že nepopírá, že Nejvyššímu správnímu soudu byly zaslány spolu s kárnými návrhy proti JUDr. V. a JUDr. S. též originály spisů, ve kterých jim byla vytýkána nečinnost. Povinnost kárného navrhovatele vyhotovit kopie dokumentů, o které se kárný návrh opírá a tyto zaslat kárnému soudu, není nikde zakotvena, přičemž se lze z pohledu obecné soudcovské praxe domnívat, že kárný soud bude žádat výhradně originály všech listin s tím, že si opatří jejich kopie v rozsahu, v němž to uzná za potřebné, přičemž originály (především soudní spisy) vrátí zpět. Považuje za samozřejmé, že kárně obviněný soudce musí mít možnost v řízení pokračovat, je ale otázkou, zda se tak stane po prodlevě způsobené kopírováním tisíců stran spisů kárným navrhovatelem (navíc v nejistotě, zda budou žádány originály spisů a zdržení tak bude dvojnásobné), nebo zda si kopie potřebných listin pořídí kárný soud sám. Vedena touto úvahou proto všechny listiny doprovázející kárné řízení v uvedených věcech, včetně mnoha desítek spisů, poslala Nejvyššímu

správnímu soudu v originále. Ten spisy obratem vrátil, řízení přerušil a po pokračování v řízení mu byly k jeho žádosti pořízeny kopie spisů v rozsahu, které určil. Předložení listin soudu v originále proto podle názoru kárné navrhovatelky nepředstavuje zaviněné porušení povinností předsedy soudu a není proto kárným proviněním. Navrhla proto, aby v tomto rozsahu byla kárného obvinění zproštěna.

[12] Na nařízeném ústním jednání, konaném dne 26. 5. 2016, kárná navrhovatelka k **bodu II.** kárného návrhu zdůraznila, že opatření, kterými kárně obviněná přerozdělovala insolvenční incidenční spory, považuje za správní akty. Tímto způsobem měnila zákonné soudce každoročně ve stovkách věcí, celkově šlo řádově o tisíce přikázaných věcí, a proto měla tato opatření zásadní vliv na organizaci práce insolvenčních a incidenčních soudců. Kárně obviněná tedy měla zákonnou povinnost sama iniciativně předkládat návrhy opatření soudcovské radě. Takový návrh nepředložila ani tehdy, když věděla, že soudcovská rada s vydávanými opatřeními nesouhlasí a upozorňovala ji na usnesení vlády k tomuto problému. Soudcovská rada má přitom významnou roli při vyvažování jurisdikční a správní složky soudní moci a z tohoto důvodu zákon předpokládá její zapojení při organizování práce soudu, konkrétně u návrhu rozvrhu práce a dalších klíčových otázek týkajících se státní správy soudu. V zájmu objektivního rozdělování práce u soudu může stanovisko soudcovské rady pozitivně ovlivňovat výkon státní správy soudu a působit na vytváření podmínek pro řádný výkon soudnictví. Kárně obviněná svým postupem popřela samotný (zákonem předpokládaný) smysl její existence. Tím porušila ustanovení § 52 odst. 1 písm. e) zákona o soudech a soudcích, § 52 odst. 2 a § 122 tohoto zákona.

[13] Ke skutku uvedenému pod **bodem IV.** kárného návrhu kárná navrhovatelka uvedla, že předseda krajského soudu, kromě toho, že jako soudce vykonává moc soudní, je současně i představitelem moci výkonné, neboť vykonává státní správu krajského soudu a jako správní orgán tak může dělat jen to, co mu zákon výslovně dovoluje. Jeho úkolem je vytvářet podmínky k řádnému výkonu soudnictví po stránce personální a organizační a mimo jiné také dohlíží na práci soudců v mezích zásady nezávislého soudního rozhodování. Výkon jednoho z těchto oprávnění přitom nemůže být uplatňován na úkor oprávnění jiného. Pokud tedy předseda soudu podá kárný návrh na soudce, musí mít na zřeteli též hladké pokračování dotčených soudních řízení, a to zejména se zřetelem na očekávání jejich účastníků. Podání kárného návrhu na soudce nesmí negativně ovlivnit jeho další rozhodování; předseda soudu nesmí svým jednáním klást v tomto směru jakékoliv překážky. Vlivem jednání kárně obviněné, jak je popsáno v bodě IV. kárného návrhu, však nemohli soudci JUDr. V. a JUDr. S. rozhodovat ve svých věcech a dokonce v některých případech museli zrušit nařízená jednání, přestože se vrácení spisů u kárné navrhovatelky domáhali a na existenci nařízených jednání upozorňovali. Kárně obviněná tak svým postupem zaviněně porušila čl. 2 odst. 3 a čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a ustanovení § 79, § 118, § 126 odst. 1 písm. a) a § 126 odst. 2 zákona o soudech a soudcích.

[14] Kárně obviněná ve své výpovědi ke skutku uvedenému v kárném návrhu pod **bodem II.** uvedla, že problémy s přerozdělováním incidenčních sporů se datují již od roku 2010, neboť v té době došlo k masivnímu nárůstu počtu těchto věcí, jejichž počet se v dalších letech ještě zvyšoval. Od roku 2012, kdy kárně obviněná nastoupila do funkce předsedkyně soudu, dbala na to, aby možnost postupu dle ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona byla vždy předjímana rozvrhy práce; v nich byly uvedeny senáty, do kterých mohly být incidenční spory přerozdělovány. Soudcovská rada se k těmto rozvrhům práce vyjadřovala; jednotlivá opatření již se soudcovskou radou projednávána nebyla.

pokračování

[15] Pokud jde o skutek vytýkaný pod **bodem IV.** kárného návrhu, kárně obviněná zopakovala důvody svého postupu stejně, jako ve svém předcházejícím vyjádření. Upozornila, že JUDr. V. a JUDr. S. nevěřili, že skutečně kárný návrh podá; poté co se tak stalo, nastala hysterie, okamžitě se v dotčených věcech nařizovala ústní jednání, apod. Dále kárně obviněná uvedla, že odesílání spisů (například na jiné soudy, ministerstvo spravedlnosti, apod.) je běžnou praxí, přičemž takovým postupem nějaké průtahy v řízení objektivně vznikají. Tyto průtahy však soudcům nikdy vytýkány nejsou a ani v dané věci nebyly. Okamžité vrácení spisů zaslaných kárnému soudu kárně obviněná nepovažovala za smysluplné, neboť vycházela z toho, že po několika dnech by se kárný soud s obsahem těchto spisů nemohl stihnout seznámit. Po vrácení spisů byly v intencích požadavku kárného soudu vyhotoveny kopie některých spisů a v řízení se tak mohlo pokračovat.

[16] Na dotazy kárného senátu, týkající se skutku uvedeného pod **bodem II.** kárného návrhu, kárně obviněná uvedla, že soudcovská rada nikdy nepožadovala, aby s ní byla opatření vydávaná podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona projednávána. Šlo o dlouhodobě zavedenou praxi, kdy byla možnost přerozdělování incidenčních sporů v obecné rovině předjímana rozvrhem práce. Zavedený systém byl obecně akceptován, diskuze se soudcovskou radou se vedly jen nad tím, kdo konkrétně bude incidenční agendu vyřizovat. Problém vznikl až v souvislosti s chováním kárně stíhaných soudců JUDr. V. a JUDr. S., kteří jej nakonec přenesli do soudcovské rady. Na dotaz, jakou povahu přikládala opatřením, kterými přerozdělovala incidenční spisy, kárně obviněná uvedla, že ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona považovala za *sui generis* rozhodovací pravomoc předsedy insolvenčního soudu, tedy jako specifické procesní opatření, které mělo pochopitelně dopady i do organizace obchodního úseku soudu. Jeho povaha je nicméně značně nejednoznačná. K dalším dotazům kárného senátu kárně obviněná uvedla, že problematika insolvenční agendy (včetně způsobu řešení nárůstu incidenčních sporů) byla po řadu let vždy řešena v rámci celého vedení krajského soudu, neboť nárůst této agendy měl závažný dopad na chod celého soudu. S využíváním ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona začal již předcházející předseda krajského soudu v roce 2010, v souvislosti s dramatickým nárůstem insolvenční agendy po novele insolvenčního zákona z roku 2008. Kárně obviněná uvedla, že při obrovském nápadu insolvenční agendy nebylo možné nic nedělat a nechat přetížené insolvenční soudce (jejichž nápad věcí čtyřikrát přesahoval možnosti jejich vyřizování) vyřizovat ještě stále narůstající incidenční agendu. Vedení krajského soudu přijímalo v rámci možností různá opatření (zejména organizační a personální), přičemž přerozdělování incidenčních sporů podle ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona bylo jedním z nich. Kárně obviněná upozornila, že měla a stále má odpovědnost za řádný chod krajského soudu a musela tedy volit opatření, která měla v posuzované době k dispozici. Využitím celého komplexu opatření se nakonec situaci podařilo zvládnout a v současné době ji lze již označit za stabilizovanou.

[17] K dotazům kárného senátu, vztahujícím se ke skutku uvedenému v kárném návrhu pod **bodem IV.**, kárně obviněná vypověděla, že kárné návrhy podané proti JUDr. V. a JUDr. S. byly jejími prvními návrhy a předpokládala, že při zasílání spisů kárnému soudu zvolila správný postup. Připustila, že byla asistentem předsedy kárného senátu telefonicky kontaktována stran administrace předkládaných spisů, na podrobnosti tohoto rozhovoru si však již nepamatuje. Kárně obviněná taktéž připustila, že jí JUDr. V. žádal o navrácení spisů, kde měl již nařízeno jednání. V té době ovšem v souvislosti s podanými kárnými návrhy vládl zmatek, dotčení soudci sami žádali u Nejvyššího správního soudu navrácení spisů a na kárně obviněnou se opakovaně obraceli s různými požadavky, dle jejího názoru motivovanými zejména snahou zvrátit projednání kárných návrhů. JUDr. S. se obracela i na jiné instituce, obvinila taktéž Vrchní soud v Olomouci (v souvislosti s hodnocením její rozhodovací činnosti) z podjatosti a předsedu vrchního soudu

dokonce z pomluvy. Detailně si nicméně na konkrétní okolnosti celé věci již nepamatuje. Pokud jde o JUDr. S., v jejím případě si neuvědomuje, že by se na ni s jakýmikoliv požadavky na vrácení spisů obrátila. JUDr. V. rozhodně nezakazovala žádat si zpět spisy předložené pro účely nařízeného jednání, k něčemu takovému ostatně nemá ani kompetenci. Fakticky pouze vyjádřila názor, že nepokládá za správné, aby se spisy poté, co byly zaslány kárnému soudu, žádaly zpět, neboť kárný soud na zaslání spisů rozhodně nějak zareaguje (konkrétní postup v těchto věcech jí znám nebyl). Kárně obviněná konečně k dotazu kárného senátu uvedla, že se musela v několika případech omlouvat i advokátům za průtahy v řízení, které vznikly odesláním spisů. Upozornila nicméně, že primárně šlo v těchto případech o daleko závažnější průtahy, které šly na vrub kárně obviněných soudců; průtahy spojené s odesláním spisů kárnému soudu byly v tomto kontextu zcela zanedbatelné, nemohly způsobit účastníkům nějakou reálnou újmu a nenastala ani situace, kdy by některý z účastníků z tohoto důvodu žádal poskytnutí zadostiučinění.

[18] K dotazům zástupkyně kárné navrhovatelky kárně obviněná ke skutku uvedenému pod **bodem II.** kárného návrhu vypověděla, že konkrétní podoba jednotlivých opatření se soudcovskou radou projednávána nebyla. Do dotčených soudních spisů se na základě jednotlivých opatření zařadily kopie těchto opatření; tyto spisy nebyly členům soudcovské rady předkládány, nicméně pokud by projevíli zájem do spisů nahlédnout, bylo by jim to umožněno. K dotazu, jak byla nastavena komunikace se soudcovskou radou, potřebovala-li s ní projednat zásadní otázky státní správy soudu, kárně obviněná uvedla, že v některých případech se konají neformální zasedání, je-li potřeba něco aktuálně projednat. Pokud žádá, aby soudcovská rada zaujala k něčemu stanovisko, obrací se na ni písemně, s poukazem na příslušné ustanovení zákona o soudech a soudcích; soudcovská rada pak písemně ve stanovené lhůtě odpoví. Na dotaz, jak kárně obviněná zareagovala na přípis soudcovské rady ze dne 17. 12. 2015, kárně obviněná uvedla, že k soudcovské radě vyslala místopředsedu soudu Mgr. Krhuta, aby tuto otázku prodiskutoval. I přes připomínky soudcovské rady nicméně postupovala při přerozdělování incidenčních sporů stejně jako dříve, neboť vycházela z předpokladu, že jiný postup tehdejší právní úprava nepřipouštěla. Tuto praxi změnila po rozhodnutí Ústavního soudu, a to změnou rozvrhu práce účinnou k 1. 4. 2016.

[19] Ke skutku uvedenému v kárném návrhu pod **bodem IV.** kárně obviněná uvedla, že před odesláním spisů k Nejvyššímu správnímu soudu neověřovala, zda jsou ke kárnému řízení požadovány jejich originály. Neotázala se taktéž kárně obviněných soudců, zda nemají nařízeno ústní jednání; faktický stav věcí v této fázi již neověřovala – jde o běžnou praxi, kdykoliv se někam spisy odesílají. Nezaobírala se taktéž tím, zda má někde výslovně zakotvenou pravomoc odesílat originály soudních spisů kárnému soudu, dle jejího názoru takový postup odůvodňuje prostá logika věcí, neboť je-li podáván jakýkoliv návrh, měl by k němu být předložen příslušný materiál.

[20] V rámci nařízeného ústního jednání byly předsedou senátu sděleny následující výsledky předběžného šetření, provedeného v souladu s ustanovením § 13 zákona č. 7/2002 Sb.

[21] **Ke skutku uvedenému pod bodem II. kárného návrhu** si kárný senát vyžádal tyto podklady:

1) kopie 12 opatření, vydávaných kárně obviněnou podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona v období od 4. 7. 2012 do 26. 1. 2016. Těmito opatřeními docházelo k přerozdělení již napadlých insolvenčních incidenčních sporů u Krajského soudu v Ostravě, a to v rozsahu desítek až stovek spisů. Všechna opatření odkazují na aplikaci § 160 odst. 2 insolvenčního zákona.

pokračování

2) kopie částí rozvrhů práce za roky 2013 až 2016. Ve všech případech je v části věnované obchodnímu úseku uvedeno, že se insolvenční incidenční spory přidělují do oddělení soudce, který vyřizuje danou insolvenční věc. Opatřením předsedy soudu podle ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona mohou být přikázány jinému soudci, a to „*obvykle do oddělení*“, jejichž výčet se v jednotlivých rozvrzích různí.

3) stanovisko Soudcovské rady krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2018, sp. zn. Spr 162/2018. Soudcovská rada na dotaz kárného senátu sdělila, že kárně obviněná s ní žádné opatření, vydávané podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, neprojednávala. Problematikou přidělování incidenčních věcí se soudcovská rada zabývala dvakrát, a to dne 8. 4. 2015 a v prosinci téhož roku.

4) zápis ze zasedání Soudcovské rady Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 4. 2015. Z jeho obsahu se podává, že členka rady JUDr. P. informovala o tom, že podala návrh k Ústavnímu soudu na zrušení ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona. Přítomný místopředseda soudu Mgr. Krhut vysvětlil důvody přerozdělování. Soudcovská rada vzala toto vysvětlení na vědomí a požádala, aby byla o přerozdělování incidenčních sporů pravidelně informována.

5) připomínky Soudcovské rady Krajského soudu v Ostravě k návrhu rozvrhu práce na rok 2016 ze dne 17. 12. 2015. Pod bodem 2. soudcovská rada konstatuje, že stále přetrvávají problémy s nápadem incidenčních sporů. Některým soudcům není zajištěn prvotní nápad věcí; v této souvislosti bylo poukázáno na usnesení vlády ze dne 23. 9. 2015 č. 765. Soudcovská rada dále konstatovala, že místopředseda soudu Mgr. Krhut přislíbil, že bude minimálně dvakrát až třikrát ročně přerozdělovat incidenční spory a současně radu informovat o počtu přerozdělených věcí; soudcovská rada však o žádném přerozdělení informována nebyla. Jako řešení situace na insolvenčním úseku soudu navrhla soudcovská rada „*zvýšení počtu insolvenčních soudců nebo senátů při zachování počtu administrativy o soudce, kterým jsou přerozdělovány incidenční spory, a tak zvýšení počtu incidenčních sporů, které by měli vyřizovat současní insolvenční soudci*“. Dle názoru soudcovské rady by častější přerozdělování těchto sporů přispělo k lepší organizaci práce v jednotlivých senátech a k rychlejšímu vyřizování těchto sporů.

6) kopie zápisu z porady se soudci Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci, konané u Nejvyššího soudu dne 17. 9. 2013, vypracovaného Nejvyšším soudem. Pod bodem XII. byla diskutována aplikace § 160 odst. 2 insolvenčního zákona. Nejvyšší soud zaujal stanovisko, že k přerozdělení incidenčních sporů za použití uvedeného ustanovení může přistoupit předseda i pověřený místopředseda soudu, a to bez nutnosti, že by takový postup byl předjímán rozvrhem práce. Přerozdělení nicméně nelze provést jen s odkazem na přetíženost soudce a bez širšího zdůvodnění.

[22] **Ke skutku uvedenému pod bodem IV. kárného návrhu** si kárný senát opatřil tyto podklady:

1) Niže uvedené spisy Krajského soudu v Ostravě, včetně *screen printu* ze systému ISVKS, dokládajících pohyb a umístění těchto spisů ve sledovaném období, a spisy Nejvyššího správního soudu, jako soudu kárného, sp. zn. 13 Kss 1/2016 (kárná věc JUDr. V.) a sp. zn. 13 Kss 3/2016 (kárná věc JUDr. S.). Z těchto podkladů bylo zjištěno:

- **sp. zn. 4 Cm 8/2014** – Dne 5. 1. 2015 JUDr. V. nařídil ústní jednání na 17. 2. 2016. Dne 20. 1. 2016 byl spis předložen spolu s kárným návrhem Nejvyššímu správnímu soudu. Ten dne 27. 1. 2016 vrátil kárně obviněné jiné spisy, než ty které jsou pojaty do skutku vytýkaného nyní projednávaným kárným návrhem, spolu s upozorněním, že jde-li o spisy dosud neskončené, postačí předložit pouze jejich kopie. Necht' jsou tedy kárnému soudu

vráceny kopie spisů a stejně necht' je postupováno v případě eventuálních dalších žádostí o vrácení spisů. Dne 8. 2. 2016 požádal JUDr. V. Nejvyšší správní soud o vrácení daného spisu s tím, že v něm potřebuje činit úkony. Nejvyšší správní soud dne 11. 2. 2016 tento spis vrátil. Dne 15. 2. 2016 kárně obviněná vrátila (bez vyžádání) zpět spis Nejvyššímu správnímu soudu. Téhož dne JUDr. V. zrušil nařízené jednání. Nejvyšší správní soud vrátil spis zpět Krajskému soudu v Ostravě dne 12. 4. 2016 a 13. 4. 2016 byl podle výpisu z informačního systému spis předán zpět JUDr. V.

- **sp. zn. 4 Cm 25/2014** - Dne 23. 12. 2015 dal JUDr. V. pokyn k nařízení jednání na 19. 2. 2016; z obsahu spisu bylo nicméně zjištěno, že kancelář předvolání vůbec nevyplnila. Spis byl od 7. 1. 2016 veden na zapisovatelku až do 13. 4. 2016. Dne 20. 1. 2016 byl spis předložen spolu s kárným návrhem Nejvyššímu správnímu soudu. Dne 8. 2. 2016 požádal JUDr. V. Nejvyšší správní soud o vrácení spisu s tím, že v něm potřebuje činit úkony. Nejvyšší správní soud spis vrátil dne 10. 2. 2016. Dne 15. 2. 2016 kárně obviněná vrátila (bez vyžádání) spis zpět Nejvyššímu správnímu soudu, který spis vrátil zpět krajskému soudu dne 12. 4. 2016. Dne 13. 4. 2016 byl podle výpisu z informačního systému spis předán JUDr. V.
- **sp. zn. 11 Cm 101/2013** – Dne 3. 2. 2016 nařídila JUDr. S. ústní jednání na 6. 4. 2016. Od 23. 3. 2016 se podle výpisu z evidence spis nacházel u kárně obviněné. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. V této souvislosti taktéž JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Spis byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen dne 13. 4. 2016; 13. 5. 2016 (poté, co bylo kárné řízení přerušeno v souvislosti s podáním návrhu k Ústavnímu soudu) byl spis vrácen.
- **sp. zn. 11 Cm 49/2013** – Dne 15. 2. 2016 JUDr. S. nařídila ústní jednání na 8. 4. 2016. Z výpisu z evidence vyplývá, že od 23. 3. 2016 se spis nacházel u kárně obviněné. Ve spisu je založen přípis právního zástupce žalovaného ze dne 29. 3. 2016, dle kterého se déle než dva týdny v rámci přípravy na jednání pokouší nahlédnout do spisu, dle sdělení vedoucí kanceláře se však spis nachází u předsedkyně soudu a není pro nahlížení k dispozici. Zástupce proto požádal o odvolání nařízeného ústního jednání s tím, že se potřebuje před jednáním na věc připravit a nahlédnout do spisu. Dle úředního záznamu JUDr. S. ze dne 31. 3. 2016 se spis nacházel u předsedkyně soudu a i přes urgence o vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Téhož dne bylo odvoláno nařízené ústní jednání. Dne 13. 4. 2016 byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu, vrácen byl dne 13. 5. 2016.
- **spis sp. zn. 11 Cm 23/2012** – Dne 26. 2. 2016 nařídila JUDr. S. ústní jednání na 20. 4. 2016. Od 23. 3. 2016 se podle výpisu z evidence spis nacházel u kárně obviněné. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Téhož dne JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Nejvyššímu správnímu soudu byl spis předložen dne 13. 4. 2016. Ve spise je dále založena listina ze dne 25. 4. 2016, kde JUDr. S. sděluje právnímu zástupci žalobce k jeho dotazu, že předsedkyně soudu nemá v úmyslu spis v dohledné době vrátit a nařízení ústního jednání tedy nelze v dohledné době očekávat. Dne 28. 4. 2016 se právní zástupce žalobce obrací na kárně obviněnou s žádostí o nejrychlejší navrácení spisu, aby bylo možné nařídit jednání. Kárně obviněná se přípisem ze dne 3. 5. 2016 zástupci žalobce omluvila za vzniklé objektivní průtahy a sdělila, že se spis nachází u Nejvyššího správního soudu v souvislosti s kárným řízením s JUDr. S.;

pokračování

navrácení spisu očekává v horizontu 2 měsíců. Dne 13. 5. 2016 byl spis vrácen Krajskému soudu v Ostravě.

- **sp. zn. 11 Cm 47/2013** – Dne 22. 2. 2016 JUDr. S. nařídila ústní jednání na 13. 4. 2016. Spis se podle výpisu z informačního systému od 23. 3. 2016 nacházel u kárně obviněné. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Téhož dne JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Spis byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen dne 13. 4. 2016, vrácen byl dne 13. 5. 2016.
- **sp. zn. 11 Cm 106/2008** - Dne 2. 2. 2016 JUDr. S. nařídila ústní jednání na 30. 6. 2016. Spis se podle výpisu z informačního systému od 23. 3. 2016 nacházel u kárně obviněné. Dne 29. 3. 2016 JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Spis byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen dne 13. 4. 2016, vrácen byl dne 13. 5. 2016.
- **sp. zn. 11 Cm 63/2012** - Dne 24. 2. 2016 JUDr. S. nařídila ústní jednání na 8. 4. 2016. Spis se podle výpisu z informačního systému od 23. 3. 2016 nacházel u kárně obviněné. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Téhož dne JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Spis byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen dne 13. 4. 2016, vrácen byl dne 13. 5. 2016.
- **sp. zn. 11 ECm 12/2013** - Dne 24. 2. 2016 proběhlo ve věci jednání; JUDr. S. odročila další jednání na 15. 4. 2016. Spis se podle výpisu z informačního systému od 8. 3. 2016 nacházel u kárně obviněné. Ve spise je založen úřední záznam JUDr. S., datovaný dnem 31. 3. 2016, o tom, že spis je u kárně obviněné a i přes urgence o jeho vrácení jí bylo sděleno, že vrácen nebude. Téhož dne JUDr. S. odvolala nařízené jednání. Spis byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen dne 13. 4. 2016, vrácen byl dne 13. 5. 2016.

2) Úřední záznam vyhotovený asistentem předsedy kárného senátu JUDr. H. ve věci 13 Kss 1/2016 (čl. 47). Z jeho obsahu se podává, že byl dne 15. 2. 2016 telefonicky kontaktován kárně obviněnou, v reakci na vrácení spisů sp. zn. 4 Cm 8/2014 a sp. zn. 4 Cm 25/2014, připojených ke kárnému návrhu Krajskému soudu v Ostravě. Kárně obviněná měla sdělit, že spisy budou vbrzku vráceny zpět kárnému soudu. Dle jejího názoru došlo k nedorozumění – *„kárně obviněnému soudci již měla vysvětlit, že předmětné originály spisů nemá vyžadovat zpět a tyto mají být ponechány u Nejvyššího správního soudu. Je tomu tak proto, že JUDr. V. má velké a dostatečné množství spisů, se kterými může v mezidobí pracovat a pokud je v postoupených spisech již dvouroční průtah, nemůže několik dalších týdnů, kdy budou spisy u Nejvyššího správního soudu, nic podstatného ovlivnit. Nadto kárné navrhovatele nepřijde reálné, že by byly všechny spisy okopírovány, neboť se jedná o tisíce stran.“*

3) E-mailová korespondence mezi vedoucí soudní kanceláře J. P. a pracovnící sekretariátu kárně obviněné L. S. (ze spisového materiálu předloženého kárnou navrhovatelkou). Z jejího obsahu se podává, že se J. P. dne 15. 1. 2016 obrátila na L. S. s dotazem na možnost vrácení spisů sp. zn. 4 Cm 8/2014, 4 Cm 25/2014 a 4 Cm 24/2010, kde byla nařízena jednání (konkrétní data uvedena). L. S. odpověděla: *„...ptala jsem se paní předsedkyně a spisy Vám vráceny nebudou s tím, že soudní jednání máte odvolat.“*

4) E-mailová komunikace mezi kárně obviněnou a vedoucí kanceláře I. L. (ze spisového materiálu předloženého kárnou navrhovatelkou). Z jejího obsahu se podává, že kárně obviněná reagovala na dotaz stran možnosti vrácení konkrétních spisů JUDr. S., které si kárně obviněná nechala předložit. Kárně obviněná uvedla, že požadované spisy (zahrnující všechny spisy uvedené v nyní projednávaném kárném návrhu) „...jsou nyní k dispozici Soudcovské radě za účelem studia pro vyjádření se ke kárnému návrhu na Dr. S., a poté budou zaslány Nejvyššímu správnímu soudu jako součást kárné žaloby (...) Za těchto okolností nemůže být žádný z těchto spisů vrácen na oddělení. Necht' je tato skutečnost zaznamenána v rejstříku.“

[23] Ve věci byl dále slyšen jako svědek JUDr. A.V., soudce Krajského soudu v Ostravě. Z jeho výpovědi se podává, že v pátek 12. 2. 2016, zhruba půl hodiny po odročení soudního jednání, se do jednací síně dostavila kárně obviněná a oznámila mu, že si nepřeje, aby telefonicky nebo písemně žádal spisy zaslání Nejvyššímu správnímu soudu; kárně obviněná v té době pravděpodobně nevěděla, že v některých věcech bylo již nařízeno jednání. Svědek se proto v pondělí 15. 2. 2016 prostřednictvím vedoucí kanceláře obrátil na sekretariát předsedkyně Krajského soudu s žádostí o zapůjčení spisů sp. zn. 4 Cm 8/2014, 4 Cm 25/2014 a 4 Cm 24/2013, s tím, že v těchto věcech bylo již nařízeno jednání. Ze sekretariátu předsedkyně soudu přišla týž den odpověď, že jednání mají být odvolána a všechny spisy vrácené Nejvyšším správním soudem budou vráceny tomuto soudu zpět. Svědkovi tedy nezbylo, než nařízená jednání odvolat. Tento postup kárně obviněné svědek vnímal jako určitý zásah do nezávislosti svého rozhodování, neboť měl za to, že alespoň ve výše uvedených věcech bylo možné v řízení pokračovat; šlo jen o to vyžádat si příslušné spisy zpět od kárného soudu, kterému bylo možno následně zaslat jejich kopie.

[24] Dále byla jako svědkyně vyslechnuta JUDr. E. S., soudkyně Krajského soudu v Ostravě. K situaci kolem spisů, které vyřizovala a které si v souvislosti s chystaným kárným návrhem nechala předložit kárně obviněná, uvedla, že v některých věcech nařídila jednání; poté jí volala vedoucí kanceláře, že spisy jsou u předsedkyně soudu. Vzhledem k tomu, že do doby nařízených jednání zbýval určitý čas, očekávala, že spisy budou do té doby vráceny. Když se tak nestalo, obrátila se vedoucí kanceláře na předsedkyni soudu nebo jejího sekretariát (to si svědkyně již přesně nepamatuje) a žádala vrácení spisů s tím, že je v nich nařízeno jednání. Kárně obviněná odpověděla e-mailem, ve kterém sdělila, že spisy jsou k dispozici soudcovské radě za účelem jejich prostudování, v souvislosti s připravovaným kárným návrhem. Svědkyně kárně obviněnou sama přímo nekontaktovala. K tomu uvedla, že spisy byly odebrány v době, kdy se nacházely na soudní kanceláři, a proto považovala za přirozené, že si vrácení spisů vyžádá od předsedkyně soudu vedoucí soudní kanceláře. Navíc měla s kárně obviněnou nedlouho předtím velmi nepříjemný rozhovor a chtěla se takovému rozhovoru nyní vyhnout. Svědkyně dále uvedla, že od roku 2011 byla ze strany kárně obviněné vystavena šikanování; postup kárně obviněné související s předáním spisu kárnému soudu vnímala jako zásah do své soudcovské nezávislosti.

[25] Návrhy na provedení dalších důkazů vzneseny nebyly.

[26] Kárná navrhovatelka ve své závěrečné řeči uvedla, že oba vytýkané skutky považuje za závažné. Dle jejího názoru se kárně obviněná rozhodla, že bude v masovém měřítku prikazovat incidenční spory mimo rozvrh práce, tedy libovolně a netransparentně; jí vydávaná opatření nebyla veřejnosti dostupná. Byla přesvědčená o správnosti svého postupu, protože jí takto nastavený systém vyhovoval. Nikdy neměla v úmyslu projednat opatření uvnitř soudu, proto také ani jednou nepředložila soudcovské radě návrh opatření, ač to podle zákona měla jednoznačně učinit. Soudcovská rada přitom měla k organizaci práce soudu výhrady, což vyplývá z jejich připomínek ze dne 17. 12. 2015, kde kárně obviněnou vyrozuměla, že přetrvává problém s nápady incidenčních sporů a některým soudcům není zajištěn prvotní nápad. Kárně obviněné

pokračování

těž připomněla usnesení vlády k tomuto problému. Rovněž ze zápisu z porady se soudci Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci u Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2013 lze dovodit, že bylo nutné individuálně posuzovat důvody pro příkázání v každé jednotlivé incidenční věci a není tak možné vydávat opatření v takovém rozsahu, jak to dělala kárně obviněná. I na podkladě tohoto zápisu tedy měla mít kárně obviněná již v září roku 2013 pochybnosti o správnosti svého jednání a měla zkoumat, zda jím neporušuje zákon, zejména právo na zákonného soudce. Pokud by kárně obviněná jednotlivá opatření předkládala soudcovské radě, aby v zájmu objektivního rozdělování práce u soudu získala její stanovisko, zřejmě by došlo k ústavně konformnímu výkladu ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, jak jej později podal Ústavní soud, tedy že podmínky pro přerозdělování insolvenčních incidenčních sporů musí být uvedeny v rozvrhu práce. Jelikož tak kárně obviněná neučinila, úmyslně dlouhodobě porušovala ustanovení § 52 odst. 1 písm. e) zákona o soudech a soudcích a § 52 odst. 2 tohoto zákona. Dále kárná navrhovatelka uvedla, že pokud předseda soudu, který je ze zákona odpovědný za bezproblémový chod soudu, podá na soudce kárný návrh, musí zajistit plynulost řízení a nesmí nutit soudce ke změně procesní strategie. Soudce, vůči kterému byl podán kárný návrh, musí mít možnost napravit své chyby, a to i ve vytýkaných průtahových věcech; úkolem předsedy soudu je umožnit mu pokračovat v řízení a vytvořit mu pro to nezbytné podmínky. Dle kárné navrhovatelky je z provedeného dokazování zřejmé, že odebráním spisů a jejich zasláním Nejvyššímu správnímu soudu bylo JUDr. V. a JUDr. S. znemožněno vykonávat jejich práci. Přestože se soudci dožadovali vrácení spisů, v nichž měli nařízeno jednání, kárně obviněná to odmítla a dokonce JUDr. V. vydala pokyn, aby spisy od Nejvyššího správního soudu nežádal. Důsledkem tedy bylo odvolání nařízených jednání. Kárná navrhovatelka zdůraznila, že nejde o to, v kolika případech se tak stalo a jaké tím vznikly při vyřizování věci prodlevy, podstatný je samotný princip takového jednání, který překračuje zmocnění, které předsedkyně soudu má. Lze usuzovat, že kárně obviněné nešlo o to, aby soudci odstraňovali průtahy v řízení a aby byl účastníkům řízení zajištěn plynulý proces, ale šlo jí výlučně o potrestání soudců. Kárná navrhovatelka rovněž vyslovila názor, že kárně obviněná neměla žádné zmocnění pro odebrání neskončených spisů soudcům a jejich odeslání kárnému soudu. Povinnosti poskytnout tyto spisy totiž, v souladu s ustanovením § 192 vnitřního a kancelářského řádu pro okresní a krajské soudy, vzniká až okamžikem, kdy o to požádá jiný (zde kárný) soud. Popsaným jednáním tedy kárně obviněná, jako představitelka moci výkonné, úmyslně nepřipustně zasahovala do nezávislosti soudů a soudců, zaviněně porušila povinnosti spojené s výkonem funkce předsedkyně krajského soudu a jednala v rozporu s čl. 2 odst. 3 a čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a ustanovením § 79, § 118 a § 126 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích i § 126 odst. 2 tohoto zákona. Volbu ukládaného kárného opatření ponechala kárná navrhovatelka na úvaze kárného senátu.

[27] Kárně obviněná ve své závěrečné řeči především namítla, že kárná navrhovatelka při provádění místního šetření překročila své zákonné pravomoci. Dle jejího názoru především není zřejmé, cí individuální práva měla být šetřením chráněna. Účastníci, jejichž spory byly přiděleny do jiných soudních oddělení, o této skutečnosti věděli a mohli na to reagovat. Kárná navrhovatelka taktéž bez jakékoliv opory kárně obviněnou žádala, aby provedla na krajském soudu organizační změny podle jejích představ; nežádala přitom, aby byla jednotlivá opatření uvedena v rozvrhu práce. Když kárně obviněná těmto požadavkům nevyhověla (a ani vyhovět nemohla, neboť by porušila své povinnosti předsedkyně soudu), následovalo podání kárného návrhu. Kárně obviněná se též vyjádřila k vydávání jednotlivých opatření o přerозdělení incidenčních sporů, kdy zdůraznila, že všechna tato opatření byla odůvodněna pečlivým rozbořem situace na insolvenčním úseku, přičemž všem soudcům insolvenčního, respektive obchodního úseku byly tyto skutečnosti detailně známy. Za tímto postupem si i nadále stojí, neboť přispěla k tomu, že insolvenční úsek Krajského soudu v Ostravě pracuje dobře, délka

řízení je nejkratší v celé republice a počet vyřízených věcí trvale překračuje počet věcí napadlých. Dále kárně obviněná odmítla tvrzení, že podání kárných návrhů a odeslání spisů kárnému soudu mělo být mstou vůči dotčeným soudcům. Upozornila, že šlo o první kárné návrhy, které podala ve funkci předsedkyně soudu, přičemž nemohla postupovat jinak, neboť dotčení soudci neplnili řádně své soudcovské povinnosti. To ostatně uznal v obou případech i kárný senát Nejvyššího správního soudu. Konkrétně u JUDr. V. stačilo ke zlepšení situace v jeho senátu i jen pouhé projednání kárného návrhu; sama kárně obviněná žádala kárný senát, aby JUDr. V. neukládal žádné kárné opatření. Kárně obviněná nechápe, jak mohlo odebrání spisů a jejich zaslání kárnému soudu zasáhnout do nezávislosti soudů; nešlo o případ, kdyby spisy odebrala bezdůvodně, či vyvíjela na soudce nátlak, jakým způsobem mají rozhodovat, apod. Ze všech uvedených důvodů navrhla, aby bylo kárné řízení částečně zastaveno a ve zbytku aby byla zproštěna kárného obvinění.

[28] Před vlastním meritorním projednáním kárného návrhu se musel kárný senát zabývat tím, zda jsou splněny zákonem předpokládané podmínky řízení. Mezi kárnou navrhovatelkou a kárně obviněnou nepanuje shoda v tom, zda kárná navrhovatelka vůbec disponovala v dané věci kárnou pravomocí; kárně obviněná taktéž namítala, že část vytýkaných skutků nelze projednat pro marné uplynutí subjektivní lhůty pro podání kárného návrhu.

[29] Pokud jde o otázku kárné pravomoci, kárný senát nemá pochyb o tom, že Veřejný ochránce práv disponuje kárnou pravomocí vůči kterémukoliv předsedovi či místopředsedovi soudu [§ 8 odst. 3 písm. c) zákona č. 7/2002 Sb.], jde-li o výkon státní správy soudu. Posledně uvedená podmínka jasně plyne z vymezení působnosti Veřejného ochránce práv, jak se podává z ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona o Veřejném ochránci práv. Ze zmiňovaných ustanovení lze bezpochyby dovodit, že svou působnost může vykonávat (s výjimkami výslovně v zákoně uvedenými) všude (a pouze) tam, kde jde o výkon státní správy - viz výčet orgánů státní správy, uvedený v odst. 2, zde použitá obecná formulace „*správní úřad*“ (k tomu srov. čl. 79 Ústavy ČR), výčet míst, kde prováděné činnosti ze své podstaty může (prostřednictvím svých organizačních složek) vykonávat pouze stát, i omezení působnosti Veřejného ochránce práv ve vztahu k místní samosprávě jen na případy, kdy vystupuje jako dekoncentrovaný orgán státní správy. V § 1 odst. 7 zákona o Veřejném ochránci práv se pak konsekventně uvádí, že „působnost ochránce se nevztahuje na Parlament, prezidenta republiky a vládu, na Nejvyšší kontrolní úřad, na zpravodajské služby České republiky, na orgány činné v trestním řízení, státní zastupitelství a na soudy, s výjimkou orgánů správy státního zastupitelství a státní správy soudů.“ Právě tomuto vymezení působnosti Veřejného ochránce práv odpovídá i rozsah jeho kárné pravomoci, omezený pouze na některé soudní funkcionáře (ty, které jsou orgány státní správy soudů – viz § 119 odst. 2 zákona o soudech a soudcích). Ústavní konformitu této úpravy ostatně potvrdil i Ústavní soud ve svém plenárním usnesení ze dne 15. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 60/10, na který příležitostně odkázala kárná navrhovatelka. O tom, že vytýkané skutky materiálně představovaly výkon státní správy Krajského soudu v Ostravě, nemá kárný senát pochyb – k tomu podrobně viz dále. Konečně, naznačuje-li kárně obviněná, že své pravomoci může Veřejný ochránce práv využít pouze v případech, kdy jde o ochranu individuálních (subjektivních) práv konkrétních osob, pro takový závěr nelze z žádného ustanovení zákona o Veřejném ochránci práv dovodit oporu. Umožňuje-li zákon Veřejnému ochránci práv v § 9 písm. c) jednat i z vlastní iniciativy (tedy bez toho, že by se věcí zabýval na něčí podnět), jak tomu bylo i v dané věci, a to za stejných podmínek, jako v případě, že jedná na základě podnětu [§ 9 písm. a) zákona], sledujícího nepochybně ochranu práv konkrétních osob, je právní názor kárně obviněné zjevně neudržitelný. Lze tedy uzavřít, že kárná navrhovatelka při provádění šetření v dané věci jednala v mezích své působnosti vyplývající ze zákona o Veřejném ochránci práv a nic jí nebránilo využít na základě takto opatřených zjištění své kárné pravomoci.

pokračování

[30] Co se týče otázky dodržení objektivní lhůty pro podání kárného návrhu, zde kárný senát, na rozdíl od kárně obviněné, nepovažuje jednotlivá vydaná opatření za samostatné skutky, nýbrž (terminologií trestního práva) za jednotlivé útoky, tvořící jediný skutek. Jde o skutek realizovaný ve formě pokračování, neboť jsou naplněny veškeré znaky takového skutku definované v ustanovení § 116 trestního zákoníku (aplikovatelného *per analogiam iuris*). Pokračující skutek je z hlediska práva hmotného (kam patří i stanovení lhůty pro zánik deliktů odpovědnosti a na něj navazující stanovení prekluzivní lhůty pro podání kárného návrhu) dokonán spácháním posledního útoku. Byl-li poslední útok spáchán dne 26. 1. 2016, je evidentní, že objektivní lhůta 3 let pro podání kárného návrhu (§ 9 odst. 1 *in fine* zákona č. 7/2002 Sb., se zřetelem k § 89 zákona o soudech a soudcích), byla dodržena a nebyl tak důvod pro (částečné) zastavení kárného řízení.

[31] Vzhledem k tomu, že procesní podmínky pro věcné projednání kárného návrhu byly splněny, zabýval se kárný senát jeho důvodností.

[32] Na základě provedeného dokazování nemá kárný senát pochyby o tom, že existence **skutku uvedeného pod bodem II. kárného návrhu** byla bezpečně prokázána. Obsah jednotlivých opatření, v kontextu rozvrhů práce Krajského soudu v Ostravě za vytýkaná období, jednoznačně potvrzuje, že jednotlivá opatření byla kárně proviněnou vydávána mimo rozvrh práce, který tuto možnost pouze obecně předjímal; rovněž z vyjádření Soudcovské rady Krajského soudu v Ostravě i z dokumentů jí předložených vyplývá, že kárně obviněná se soudcovskou radou obsah jednotlivých opatření předem nekonzultovala. Tyto skutečnosti ostatně potvrdila i kárně obviněná ve svém vyjádření ke kárnému návrhu a zejména pak ve své výpovědi u nařízeného jednání. Kromě tohoto *jednání* považuje kárný senát za prokázanou i existenci kárným návrhem tvrzeného *následku*, kterým je vyloučení soudcovské rady z projednání těchto opatření.

[33] Jestliže zákon o soudech a soudcích definuje v § 87 odst. 2 kárné provinění předsedy soudu jako „*zaviněné porušení povinností spojených s funkcí předsedy soudu*“, aby vytýkaný skutek mohl být považován za kárné provinění, muselo by být kumulativně prokázáno, že (i) šlo o postup, který představuje porušení povinností předsedy soudu a že (ii) šlo o jednání zaviněné; současně - má-li být dána kárná pravomoc Veřejné ochránkyně práv - (iii) musí tento postup vykazovat znaky výkonu státní správy soudu.

[34] Kárný senát se tedy nejprve zabýval otázkou, zda předmětná opatření vydávaná kárně obviněnou lze považovat za *výkon státní správy soudu*. Vycházel přitom ze základní premisy, že z pohledu tohoto konkrétního skutku není podstatné, zda kárně obviněnou zvolený postup při přerozdělování incidenčních sporů ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona v tehdy platném znění skutečně umožňovalo. Tento aspekt věci byl předmětem bodů I. a III. kárného návrhu, přičemž v této části bylo již kárné řízení zastaveno. Kárný senát se při hodnocení daného skutku zabýval pouze faktickou povahou těchto opatření a důsledky, které z nich z hlediska chodu krajského soudu reálně vyplývaly. Jinými slovy, soustředil se na materiální podstatu těchto opatření, bez zřetele k tomu, zda takový postup odpovídal ústavně konformnímu výkladu ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona.

[35] Při posuzování povahy jednotlivých opatření se především nabízí jistá paralela s případy, kdy předseda krajského soudu užije svého oprávnění vyplývajícího z ustanovení § 25 odst. 5 insolvenčního zákona. Zákon stanoví v § 25 odst. 1 obecné pravidlo ustanovování insolvenčních správců, v odst. 2 pak případy, kdy insolvenčního správce (pro nemožnost postupu dle odst. 1) určí (opět dle předem stanoveného pravidla) předseda insolvenčního soudu, přičemž teprve

„[n]elze-li ustanovit osobu insolvenčního správce postupem podle odstavce 2 nebo je-li to nezbytné se zřetelem k dosavadnímu stavu insolvenčního řízení, k osobě dlužníka a k jeho majetkovým poměrům, jakož i k odborné způsobilosti insolvenčního správce, jeho dosavadní činnosti a k jeho zatížení, může předseda insolvenčního soudu určit insolvenčního správce mimo stanovené pořadí; takový postup vždy odůvodní.“ (odst. 5). Nelze přehlédnout, že hypotéza citovaného ustanovení je velmi podobná hypotéze uvedené v ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona; v obou případech zákon přiznává předsedovi insolvenčního soudu speciální pravomoc vstoupit do probíhajícího insolvenčního řízení a svým rozhodnutím vyřešit otázku dalšího procesního postupu, vyžadují-li to mimořádné okolnosti věci. Povahou úkonu předvídaného ustanovením § 25 odst. 5 insolvenčního zákona se v minulosti zabýval Ústavní soud, který jej v nálezu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3141/15, označil za úkon „hybridní“, který „nepředstavuje standardní úkon realizovaný v rámci výkonu státní správy soudnictví“ a „který má sice základ v realizační pravomoci předsedy soudu, současně je ovšem nedílnou součástí insolvenčního řízení.“ V této souvislosti Ústavní soud konstatoval, že předsedové soudů „při vydávání opatření nevykonávají ‘prostou’ státní správu soudnictví, ale pouhou ‘podpůrnou’ činnost ve vztahu k jednotlivým insolvenčním řízením“ (tento závěr podporuje i pozdější usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 2016, sen. zn. 29 NSČR 130/2014). Pokud by tedy bylo možné vztáhnout stejný závěr i na opatření předsedy soudu vydávané dle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, o výkon státní správy by nešlo a nebyla by vůbec založena kárná pravomoc Veřejné ochránkyně práv. Kárný senát má nicméně za to, že oproti úkonu předsedy soudu podle § 25 odst. 5 insolvenčního zákona zde existuje zásadní rozdíl v tom, že zatímco při postupu podle § 25 odst. 5 insolvenčního zákona předseda soudu zasáhne do probíhajícího řízení pouze tím, že ustanoví insolvenčního správce mimo stanovené pořadí, v případě postupu podle § 160 odst. 2 insolvenčního zákona zasahuje do práva účastníků řízení na zákonného soudce, neboť jednomu zákonnému soudci (do jehož soudního oddělení věc podle pravidel rozvrhu práce napadla) věc odnímá a přiděluje ji soudci jinému. Evidentně jde tedy o akt organizační povahy, jež nenese znaky soudního rozhodování a sleduje cíl, kterého lze dosáhnout pouze rozvrhem práce, respektive jeho změnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16, či rozhodnutí kárného senátu tohoto soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 16 Kss 5/2016 - 120), tedy aktem, který je emanací výkonu státní správy soudu. Kárný senát tedy dospěl k závěru, že jednotlivá opatření o přerozdělení incidenčních sporů měla, materiálně vzato, povahu aktů vydávaných při výkonu státní správy soudu.

[36] Dále se tedy kárný senát zabýval tím, zda neprojednání těchto opatření se Soudcovskou radou Krajského soudu v Ostravě představuje *porušení povinností spojených s funkcí předsedy soudu*. Jde tak, v intencích kárného návrhu, o posouzení, zda byla postupem kárně obviněné porušena její povinnost vyplývající z ustanovení § 52 odst. 2, věty druhé až čtvrté zákona o soudech a soudcích, v návaznosti na § 52 odst. 1 písm. e) citovaného zákona. Podle posledně zmiňovaného ustanovení se soudcovská rada krajského soudu „*vyjadřuje ke zásadním otázkám státní správy krajského soudu*“. Podle § 52 odst. 2, věty druhé až čtvrté zákona o soudech a soudcích „[n]ávrhy podle odstavce 1 písm. c), d) a e) předkládá soudcovské radě předseda krajského soudu. Návrh rozvrhu práce podle odstavce 1 písm. d) předkládá předseda krajského soudu soudcovské radě nejpozději do 30. listopadu předchozího kalendářního roku. V návrhu se určí lhůta, v níž má být návrh soudcovskou radou projednán, která nesmí být kratší než 5 pracovních dnů; nevyjádří-li se soudcovská rada v této lhůtě, platí, že s návrhem souhlasí.“

[37] Bylo-li již výše konstatováno, že jednotlivá opatření kárně obviněné o přerozdělení incidenčních sporů byla organizačními opatřeními a představovala tedy výkon státní správy soudu, přičemž nebyla projednána se soudcovskou radou, zbývá posoudit, zda šlo o *zásadní otázky státní správy krajského soudu*. Podle názoru kárného senátu je i tato podmínka splněna. Lze totiž plně přisvědčit názoru kárné navrhovatelky, že docházelo-li v jednotlivých případech několikrát ročně k přerozdělení již napadlých věcí mezi jiné soudce, a to vždy řádově v desítkách

pokračování

až stovkách věcí, měla tato opatření zásadní vliv na chod obchodního úseku krajského soudu a měla být proto se soudcovskou radou projednána.

[38] S ohledem na výše uvedené lze tedy konstatovat, že vytýkaným jednáním kárně obviněné došlo k porušení ustanovení § 52 odst. 2 věty druhé až čtvrté zákona o soudech a soudcích, ve vztahu k ustanovení § 52 odst. 1 písm. e) tohoto zákona, a kárně obviněná tak *porušila povinnost spojenou s funkcí předsedy soudu*.

[39] Pro závěr o existenci kárného provinění je nicméně nutné dovést i existenci jeho subjektivní stránky, tedy *zavinění*. Optikou nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16, lze jistě souhlasit s názorem kárné navrhovatelky, že postup zvolený kárně obviněnou neodpovídal ústavně konformnímu výkladu ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, neboť nesplňoval podmínku, aby v těchto případech byla vždy stanovena obecná a předem předvídatelná pravidla *kdy* lze k přerozdělování věcí přistoupit, a *jakým způsobem* (kolik věcí do konkrétního soudního oddělení, podle jakého klíče, atd.) k tomu dojde. Podle Ústavního soudu je prostředkem k minimalizaci prostoru pro uvážení předsedy soudu o aplikaci ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona zakotvení uvedených pravidel do rozvrhu práce (jeho změn), kdy samotné opatření předsedy soudu je již fakticky jen pouhým organizačním aktem, aktivovaným naplněním podmínek uvedených v rozvrhu práce. Postup kárně obviněné těmito požadavkům nedostál, neboť úprava zakotvená (a se soudcovskou radou vždy projednaná) v jednotlivých rozvrzích práce, respektive jeho změnách, byla zcela obecná a aktivace tohoto postupu a jeho konkrétní podoba byla vždy pouze výsledkem uvážení kárně obviněné.

[40] Nelze ovšem současně přehlédnout argumenty, které na svou obhajobu uvedla kárně obviněná. Kárný senát se zcela ztotožňuje s jejím tvrzením, že interpretace ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona byla před vydáním nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16, značně problematická a v soudní praxi činila značné obtíže. Kárně obviněná zcela přiléhavě poukázala na závěry porady se soudci Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci, konané u Nejvyššího soudu dne 17. 9. 2013, kde Nejvyšší soud fakticky aproboval správnost jejího postupu při přerozdělování incidenčních sporů. V rámci provedeného dokazování přitom nebylo zjištěno, že by se Nejvyšší soud či některý z vrchních soudů k této otázce ve sledovaném období (či dříve) judikatorně vyjádřily a poskytly tak předsedům insolvenčních soudů vodítko pro praktickou aplikaci předmětného ustanovení. Dovolávala-li se kárná navrhovatelka stanoviska vlády k této otázce, vyjádřeného v jejím usnesení č. 765 ze dne 23. 9. 2015, lze jí přitakat v názoru, že vláda zde předestřela výklad ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, který v zásadě odpovídá ústavně konformnímu výkladu Ústavního soudu v nálezu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 22/16. Jakkoli se mohla kárně obviněná s tímto názorem reálně seznámit (byl součástí vyjádření vlády v řízení o zrušení ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona, vedeného před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 11/15, na základě návrhu podaného Krajským soudem v Ostravě, a zmiňovala jej i soudcovská rada), podstatné je, že šlo pouze o názor vyslovený orgánem moci výkonné, coby účastníka zmiňovaného řízení. Tento právní názor jistě mohl kárně obviněnou vést k zamyšlení nad správností jejího postupu, jeho neakceptování však nemůže být kárně obviněné kladeno k tíži, neboť vláda není orgánem povolaným podávat závaznou interpretaci práva. To platí i pro stanovisko Soudcovské rady krajského soudu v Ostravě, a to při veškerém respektu k roli soudcovských rad, jako partnera orgánů státní správy soudu. Ostatně ani Soudcovská rada Krajského soudu v Ostravě výslovně nepožadovala, aby k přerozdělování věcí docházelo výlučně cestou rozvrhu práce (respektive jeho změn); poukazovala totiž především na praktické důsledky prováděného přerozdělování, na nedostatek informací o zamýšleném přerozdělování a navrhovala organizační opatření, která by dle jejího názoru mohla situaci na insolvenčním úseku soudu zlepšit.

[41] Nyní projednávaný skutek vykazuje značnou podobnost s věcí, o které bylo rozhodnuto kárným senátem tohoto soudu v rozhodnutí ze dne 15. 2. 2017, č. j. 16 Kss 5/2016 - 120. V uvedené věci, kde bylo předsedovi krajského soudu vytýkáno, že přerozděloval napadlé věci opatřeními vydávanými mimo rozvrh práce, kárný senát konstatoval, že „*dlouhodobé praktikování určitého postupu, na němž není obecně sbledáváno nic problematického, který není nijak relevantně zpochybňován a jenž je činěn v dobré víře v to, že je správný, může a často zcela pochopitelně bude tím, kdo jej praktikuje, považován za zákonný. Všichni, i soudci a předsedové soudů, jsou v posledku lidé nedokonalí a omylní, jimž jsou dána omezení lidského poznání včetně toho, že rutinně praktikované bývá často z dobrých důvodů považováno za správné. Proto zdaleka ne každé jednání předsedy soudu jsou v rozporu s objektivním právem lze považovat za jednání zaviněné. Zaviněným se však stane mj. v okamžiku, kdy se předseda dozví informace, jež jej mají přimět k vážné pochybnosti a z toho plynoucí hlubší úvaze o tom, zda dosud praktikovaný postup je správný, a přesto tuto úvahu neučiní.*“ Tento právní názor považuje kárný senát za inspirativní i ve věci nyní projednávané, neboť i zde kárně obviněná postupovala při přerozdělování incidenčních sporů obdobně jako na jiných krajských soudech, které čelily dramatickému nárůstu počtu insolvenčních věcí (včetně z nich vzešlých věcí incidenčních), s nímž zákonodárce v době přijímání insolvenčního zákona evidentně nepočítal, a to za situace, kdy bez přijetí nějakého opatření objektivně hrozil kolaps insolvenčního úseku. Současně nebyl znám žádný názor vysokých soudů (mezi jejichž úkoly patří i sjednocování judikatury a procesních postupů nižších soudů), který by takový postup jakkoli zpochybňoval; naopak stanovisko Nejvyššího soudu, jak bylo zmiňováno výše, takový postup označilo za přípustný. Shora popsané důvody, jimiž kárně obviněná odůvodňovala přerozdělování incidenčních sporů svými opatřeními mimo rozvrh práce (a tedy bez jejich projednání se soudcovskou radou), považuje kárný senát za plausibilní a s ohledem na tehdejší stav věci i racionální. Bez významu přitom není ani fakt, že kárně obviněná považovala (a to při konstatované obecné nejasnosti jeho výkladu nikoliv bezdůvodně) oprávnění uvedené v ustanovení § 160 odst. 2 insolvenčního zákona za procesní úkon v jednotlivých soudních věcech (tedy nikoli úkon státní správy soudu), byt' sledoval zlepšení organizace práce celého obchodního úseku. Za této situace tedy dospěl kárný senát k závěru o absenci *zavinění* kárně obviněné, a to i ve formě nevědomé nedbalosti.

[42] Vzhledem k tomu, že u skutku vytýkaného pod bodem II. kárného návrhu nebyla naplněna subjektivní stránka kárného deliktu, nelze dospět k jinému závěru, že **vytýkaný skutek není kárným proviněním.**

[43] Pokud jde o **skutek uvedený pod bodem IV. kárného návrhu**, i zde kárný senát považuje existenci vytýkaného skutku za prokázanou. Obsah připojených spisů Krajského soudu v Ostravě, připojených výpisů ze systému ISVKS i obsah spisů Nejvyššího správního soudu 13 Kss 1/2016 a 13 Kss 3/2016, podává jednoznačný obraz o pohybu těchto spisů i o úkonech, které v této souvislosti učinila kárně obviněná. Ostatně i kárně obviněná ve své výpovědi připustila, že originály spisů, v nichž byly soudcům JUDr. V. a JUDr. S. vytýkány průtahy, zaslala přímo s návrhy na zahájení kárného řízení kárnému soudu, a to aniž by vyčkala, až bude k takovému postupu vyzvána; nepopřela také, že spisy JUDr. V. vrátila o své vůli kárnému soudu prakticky obratem zpět poté, co byly krajskému soudu na základě žádosti JUDr. V. vráceny. Z výpovědi JUDr. V. a JUDr. S. sice vyplývá, že na existenci nařízených jednání ve shora uvedených soudních věcech nebyla při prvotním odesílání spisů upozorněna; objektivně jí však nic nebránilo, aby tyto skutečnosti zjistila sama, neboť spisy měla k dispozici. Z obsahu předložených spisů krajského soudu lze mít za prokázaný taktéž fakt, že (s výjimkou spisu sp. zn. 4 Cm 25/2014) musela být v důsledku popsaného postupu nařízená jednání odvolána. Provedeným dokazováním (především z výpovědi svědků a e-mailové komunikace mezi vedoucími kanceláře a kárně obviněnou, respektive pracovníci jejího sekretariátu) má kárný senát

pokračování

těž postaveno na jisto, že na existenci nařízených jednání ve shora uvedených věcech byla dodatečně upozorněna, neučinila však nic pro to, aby k jejich odvolání nemuselo dojít, a to zcela vědomě. Konečně z obsahu spisu kárného soudu sp. zn. 11 Kss 1/2016 považuje kárný senát za prokázané, že minimálně od 27. 1. 2016 (kdy obdržela vyznění o postupu uplatňovaném při předkládání spisů ke kárnému návrhu) musela kárně obviněná vědět, že u věcí, které nejsou dosud pravomocně skončeny, není třeba posílat originály spisů, neboť postačí předložení jejich ověřených kopií; i přes toto (opakované) poučení takové spisy JUDr. V. vrátila kárnému soudu zpět a spisy JUDr. S. (v dubnu 2016) poslala kárnému soudu opět v originále.

[44] Pokud tedy jednání vytýkané kárným návrhem spočívalo v tom, že kárně obviněná spolu s kárnými návrhy proti JUDr. V. a JUDr. S. předložila originály spisů ve věcech, kde byla těmito soudcům vytýkána nečinnost, čímž těmito soudcům znemožnila v neskončených věcech jednat a napravovat průtahy a ve vyjmenovaných případech muselo dojít i ke zrušení nařízených jednání, lze konstatovat, že zjištěné *jednání*, jak bylo popsáno pod bodem [43] tohoto odůvodnění, se s vytýkaným jednáním v podstatných znacích shoduje.

[45] Co se týče *následku* tohoto jednání, kárný senát nedovodil následek tvrzený kárným návrhem, tedy nepřipustný zásah do nezávislého výkonu funkce soudců a do nezávislosti soudu. V souladu se svou judikaturou (viz například rozhodnutí ze dne 6. 6. 2016, č. j. 11 Kss 6/2015 - 53) má za to, že nezávislost rozhodování soudů je nutno chápat především institucionálně, ve smyslu oddělení jednotlivých mocí ve státě a jejich vzájemné vyváženosti; typickým případem, kdy by soudní funkcionář (vykonávající státní správu soudu) mohl ohrozit společenský zájem na nezávislosti soudního rozhodování, bude situace, kdy se ze své pozice snaží ovlivnit výsledek rozhodování jiného soudce. O takový případ v nyní posuzované věci rozhodně nejde. Dle názoru kárného senátu je následkem spojeným se shora popsaným jednáním kárně obviněné vznik nedůvodných průtahů v řízeních, kde byly soudcům v souvislosti s podáním kárného návrhu odebrány spisy, v důsledku čehož musela být odvolána nařízená soudní jednání.

[46] Jelikož pro závěr o zachování totožnosti skutku postačí, existuje-li shoda mezi jednáním uvedeným v kárném návrhu a jednáním zjištěným kárným soudem v rámci dokazování (o němž je v posledku rozhodováno), lze uzavřít, že *skutek* vytýkaný kárně obviněné pod bodem IV. kárného návrhu byl prokázán.

[47] Kárný senát se dále zabýval tím, zda shora popsaný skutek souvisel s výkonem státní správy krajského soudu a zda jej lze podřadit pod definici kárného provinění předsedy soudu, ve smyslu ustanovení § 87 odst. 2 zákona o soudech a soudcích (k tomu viz bod [33] tohoto odůvodnění).

[48] K tomu je třeba především uvést, že kárný senát nemá žádných pochyb o tom, že předmětný skutek byl součástí *výkonu státní správy soudu*. Kárně obviněná zde v pozici kárné návrhovatelky realizovala opatření související s podáním kárných návrhů, tedy činila úkony bezprostředně související s výkonem jejího kárného oprávnění, svěřeného jí zákonem (§ 128 odst. 1 zákona o soudech a soudcích) jako orgánu státní správy soudu.

[49] Dále se kárný senát zabýval posouzením, zda posuzovaný skutek lze hodnotit jako *porušení povinností spojených s funkcí předsedy soudu*. S ohledem na povahu tohoto jednání bylo nutné posoudit, zda kárně obviněná neporušila povinnost vyplývající pro ni z ustanovení § 126 odst. 2, věty první zákona o soudech a soudcích, podle kterého „*[p]ředseda krajského soudu dbá o důstojnost jednání a dodržování zásad soudcovské etiky v řízeních, vedených u krajského soudu a u okresních soudů v jeho obvodu, a o to, aby v těchto řízeních nedocházelo ke zbytečným průtahům.*“

[50] Není pochyb o tom, že jakékoli odnětí spisu soudci, jde-li o neskončenou věc, může představovat překážku pro plynulé vyřizování takové věci a může tak potenciálně ohrozit ústavně zaručené právo účastníků řízení na vyřizování věcí bez zbytečných průtahů, zakotvené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (srov. též čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb., a § 79 odst. 1, větu druhou zákona o soudech a soudcích). Tato premisa se ovšem neuplatní ve všech případech (například jde-li o věc přerušenu, kde důvody přerušování trvají, či jde-li o věc, která, s ohledem na neskončené věci starších časových řad, dosud není na pořadí projednání, apod.) a je proto nutné posuzovat důsledky takového odnětí přísně individuálně. Ve věcech pojatých do kárného návrhu bylo (s výjimkou věci sp. zn. 4 Cm 25/2014) zjištěno, že v nich byla nařízena ústní jednání, která musela být v důsledku nepřítomnosti spisů na soudním oddělení odvolána; je tedy evidentní, že tímto postupem průtahy v řízení vznikly. Za stav odporující právu na spravedlivý proces nelze nicméně označit jakékoli průtahy v řízení, ale jen průtahy *zbytečné* (viz čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), tedy takové, kterým bylo možné předejít.

[51] V případě spisu sp. zn. 4 Cm 8/2014 jeho předložení kárnému soudu spolu s kárným návrhem zbytečné průtahy v řízení samo o sobě nevyvolalo, neboť spis byl krajskému soudu (na vyžádání JUDr. V.) vrácen ještě před termínem nařízeného jednání (k tomu, jak kárná judikatura obecně nahlíží na situace, kdy se již jedná o zbytečné, tedy neakceptovatelné průtahy, viz bod [57] tohoto odůvodnění). Z tohoto důvodu proto není nutné zabývat se důvodností argumentace kárné návrhové, dle které bylo automatické zaslání spisů kárnému soudu v rozporu s ustanovením § 192 vnitřního kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy, neboť s následkem v podobě vzniku průtahů v řízení nemá přímou souvislost. Zcela jiné důsledky však vyvolal úkon kárně obviněné ze dne 15. 2. 2016, kdy tento spis vrátila zpět kárnému soudu. V této době již totiž prokazatelně věděla, že je ve věci nařízeno jednání a byla srozuměna s tím, že bude muset být odvoláno; věděla rovněž, že Nejvyšší správní soud originál spisu nevyžaduje. Zmařením nařízeného jednání tak nepochybně zbytečné průtahy v řízení vznikly. Co se týče spisu sp. zn. 4 Cm 25/2014, zde, jak již bylo výše uvedeno, jednání nařízeno nebylo a nelze tak kárně obviněné vznik průtahů v řízení vytýkat.

[52] Pokud jde o spisy přidělené JUDr. S., zde lze ve všech případech hovořit o vyvolání průtahů v řízení již tím, že spisy byly zaslány kárnému soudu spolu s kárným návrhem. V těchto případech totiž kárně obviněná taktéž věděla o existenci nařízených jednání, jež budou muset být v případě nepřítomnosti spisu na příslušném soudním oddělení odvolána, ale věděla již také (z komunikace s Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 13 Kss 1/2016), že kárný soud originálu spisů nevyžaduje.

[53] Kárný senát neakceptoval obhajobu kárně obviněné, která svůj postup zdůvodňovala jednak tím, že předpokládané průtahy, způsobené odesláním spisů ke kárnému soudu, byly jen marginální ve srovnání s průtahy, které (zaviněním JUDr. V. a JUDr. S.) v jednotlivých věcech již nastaly, přičemž takto vzniklé průtahy nebyly soudcům vytýkány, jednak tím, že kopírování značného množství spisového materiálu by bylo časově náročné a vyžadovalo by si také jistý čas. K prvnímu argumentu kárně obviněné postačí uvést, že nelze připustit premisu, dle které lze vznik průtahů v řízení (lhostejno jak dlouhých) omluvit existencí průtahů daleko závažnějších, v jejichž kontextu se celková doba řízení prodlouží jen nepatrně. Je totiž povinností každého soudce (§ 79 odst. 1, věta druhá zákona o soudech a soudcích) i předsedy (zde krajského) soudu (§ 126 odst. 2, věta první citovaného zákona) počínat si tak, aby žádné průtahy v řízení nenastaly. Fakt, že průtahy vzniklé odesláním spisů nebyly soudcům vyčítány, je pak z pohledu posuzovaného jednání kárně obviněné zcela irrelevantní. Nelze přijmout ani argument, že jisté

pokračování

časové zpoždění by představovalo i kopírování obsáhlého spisového materiálu, které by si z povahy věci také vyžádalo nepřítomnost spisů na soudním oddělení. I bez nutnosti podrobnější argumentace považuje kárný senát za zřejmé, že při odpovídající organizaci práce by mohly být průtahy v řízení podstatně eliminovány.

[54] Lze tedy uzavřít, že jednáním popsaným pod body [51] a [52] tohoto odůvodnění kárně obviněná *porušila své povinnosti předsedkyně soudu*, plynoucí pro ni z ustanovení § 126 odst. 2, věty druhé zákona o soudech a soudcích, neboť odesláním spisů kárnému soudu (aniž by o to byla žádána) ve věcech, kde bylo nařízeno ústní jednání, muselo dojít ke zrušení těchto jednání, čímž v těchto věcech vznikly průtahy v řízení. Kárně obviněná tak postupovala i při vědomí, že postačí předložení i jen ověřených kopií těchto spisů; jestliže nevyužila této možnosti a dokonce nabádala JUDr. V., aby odeslané spisy nežádal zpět, nevyužila možnosti, jak hrozícím průtahům v řízení předejít.

[55] Co se týká otázky *zavinění*, v případě tohoto skutku vychází kárný senát ze zjištění, že kárně obviněná věděla, že důkazy ke kárným návrhům mohou být předloženy i bez odesílání originálů spisů v neskončených věcech. Pokud přesto postupovala jiným způsobem, který mohl založit průtahy v řízení v některých věcech, a to i poté, co věděla o existenci nařízených jednání, která budou jí zvoleným postupem zmařena, jednala v nepřímém úmyslu, neboť věděla, jaké následky může takové jednání mít a pro případ že nastanou, s nimi byla srozuměna.

[56] Všechny výše uvedené skutečnosti tedy rezultují v závěr, že v případě skutku uvedeného pod bodem IV. kárného návrhu kárně obviněná naplnila formální znaky kárného deliktu předsedy soudu ve smyslu ustanovení § 87 odst. 2 zákona o soudech a soudcích.

[57] Samotný závěr o zaviněném porušení povinností spojených s funkcí předsedy soudu nicméně k závěru o existenci kárného provinění nestačí. Podle kárné judikatury tohoto soudu (například rozhodnutí ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. 16 Kss 8/2013), je totiž nutné současně zvážit, „*zda tato protiprávnost postačuje pro vyvození kárné odpovědnosti; tedy, zda dosahuje (alespoň) minimální intenzity pro konstatování, že se jedná o kárné provinění.*“ Podle názoru kárného senátu je škodlivost posuzovaného jednání kárně obviněné zcela minimální, nedosahující intenzity kárného provinění. Kárný senát především zohlednil fakt, že průtahy vzniklé vytýkaným jednáním kárně obviněné byly pouze minimální - v případě spisů přidělených JUDr. V. zhruba dva měsíce (počítáno od jeho opětovného předložení kárnému soudu dne 15. 2. 2016), v případě spisů JUDr. S. zhruba jeden měsíc. Jakkoli nelze ani takto krátké průtahy bagatelizovat (a to i s ohledem na fakt, že prakticky ve všech posuzovaných věcech bylo zmařeno konání nařízených jednání), nelze přehlédnout, že se nacházejí hluboko pod referenční hodnotou 3 měsíců, kterou ustálená kárná judikatura tohoto soudu považuje za hraniční a až její překročení bývá obvykle považováno za neakceptovatelné (zbytečné) průtahy v řízení (k tomu viz například rozhodnutí ze dne 22. 6. 2011, č. j. 11 Kss 11/2009 - 224 a ze dne 20. 3. 2014, č. j. 16 Kss 9/2013 - 91). Dále má kárný senát za to, že jednání kárně obviněné nelze vykládat jako přezíravý postoj k možnému vzniku průtahů v řízení; šlo pouze o volbu zcela nevhodného řešení, které ve svém důsledku tento nežádoucí následek vyvolalo.

[58] Podání kárného návrhu, potažmo uložení kárného opatření, má být až prostředkem *ultima ratio*, a mělo by k němu být přistupováno až tam, kde nepostačí užití mírnějších prostředků ke zjednání nápravy. Jde-li o drobnější pochybení či nedostatky v práci soudce či soudního funkcionáře, postačí k jejich vyřízení obvykle uložení výtky dle ustanovení § 88a zákona o soudech a soudcích. Právě o takový případ se dle názoru kárného senátu jedná i v případě tohoto vytýkaného skutku. Fakt, že kárná návrhovatelka není orgánem státní správy soudu

a nedisponuje tak tímto oprávněním (pročež nemohla ani o jeho případné aplikaci uvažovat), nemůže být kárně obviněná na újmu. Lze tedy uzavřít, že škodlivost vytýkaného jednání v případě skutku uvedeného pod bodem IV. kárného návrhu nedosahuje intenzity kárného provinění; **vytýkaný skutek tak není kárným proviněním.**

[59] Vzhledem k tomu, že ani jeden z vytýkaných skutků není kárným proviněním, kárný senát JUDr. I. H. kárného obvinění v plném rozsahu zprostil (§ 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2018

Mgr. Radovan Havelec
předseda kárného senátu